

“Brati pomeni početi podvige” (Tone Pavček)

Podelitev prve Prežihove bralne značke; France Bevk z učenci.
Arhiv OŠ Franja Goloba Prevalje.

Skriti zakladi med knjižnimi platnicami

Ko si je knjižničarka Dana prizadevala učitelju Benjaminu čim bolj nazorno opisati, kakšno vzdušje je vladalo v šolski knjižnici, si je pomagala z nekoliko obrabljeno primerom: bilo je kakor v panju. Značkarji so še po enem tednu govorili o vznemirljivem srečanju s pisateljem Tonetom Partljičem. Vsakomur, ki se literarne ure ni udeležil, so dopovedovali, kaj da je zamudil. In kakšne ‘ful dobre’ je njihov gost razdiral ... Najbolj jim je bila všeč anekdota, kako so ga bili na neki šoli po pomoti zamenjali za pesnika Toneta Pavčka, kako je potem prijazno ustregel pričakovanjem ter se za pol ure prelevil v svojega pesniškega kolega. No, kaj takega mu v njihovi knjižnici ni bilo treba početi, saj je že vsak značkar prebral njegovi zbirki spominskih zgodb *Hotel sem prijeti sonce in Slišal sem, kako trava rase*. Iz prve so mu celo dramatizirali in uprizorili zgođe in nezgođe pri kupovanju čevljev. »Naj ima tudi on kaj od obiska,« so rekli.

Še posebno dobro jim je delo pisateljevo navdušenje nad njihovo knjižnico. Lahko bi rekli, da jim je odprl oči. Prvič se jim je posvetilo, kako velika, svetla in zračna je, kako se police kar šibijo od raznovrstnih knjig, revij ter zvokovnih in video zapisov. »Pred desetletji, ko sem bil še mlad učitelj, mi je ravnatelj sklenil zaupati šolsko knjižnico,« se je spominjal Tone Partljič. »Peljal me je k zastekljeni omari v kabinetu, mi izročil ključek in pokazal, na kateri polici so mladinske knjige, na kateri pa priročniki za učitelje ...« Luka je takoj zaigral navdušenje: »Taka mini knjižnica bi bila zame! Lahko bi se hvalil, da sem prebral vse, kar je v njej!« Dekleta pa so nad njim samo pomilovalno zavrtela z očmi.

Ni čudno, da je značkarjem po tako imenitnem dogodku na naslednjem sestanku zmanjkalo štrene. »Imate kakšen pameten predlog?« je zanimalo knjižničarko Dano. Še preden pa so lahko vklopili svoje možgane, se je izza računalniškega zaslona razlegel navdušen krik: »Našel sem ga! Otok zakladov!« Miki je s svetovnega spleta pobral zemljevid skrivnostnega otoka, ga brž natisnil in že so tiščali glave nad njim: »Uf, zaradi tegale tu se je Jim s prijatelji vkrcal na Hispaniolo in se podal v lov za zakladom, ki ga je bil na daljnem otoku zakopal zloglasni kapitan Flint!« Prebrali so že pustolovski roman Roberta Louisa Stevensona *Otok zakladov* in vedeli, da s Flintom ni bilo težav, saj je bil mrtev, nevarnejši so bili gusarji, ki so nekoč pluli in ropali z njim ... »Veste kaj, kdor hoče, naj vzame kopijo tega starega zemljevida,« je Miki mahal s papirji. »Dobro si ga oglejte in do naslednjega sestanka popišite nove Jimove prigode na otoku. In ne pozabite na zaklad!« Tako so značkarji sklenili dogovor, le Luki domača naloga ni šla v račun. Zanimalo ga je, če svojo zgodbo lahko pripoveduje kar tako iz glave, brez pisanja. Knjižničarka je prikimala. Sicer pa so tudi pisatelja Stevensona domačini na Tihomorskih otokih, kjer je preživel zadnja leta življenja, imenovali Tusitala – Pripovedovalec zgodb.

Fantje in dekleta so se strinjali, da so pustolovske zgodbe imenitne in da je skriti zaklad v njih pomembna začimba. Zato bodo naredili priporočilni spisek tovrstnih knjig. Špelca je takoj na začetek postavila Srebro iz modre špilje Slavka Pregla. »V povesti morajo nastopati tudi dekleta ... pa ljubezen ne

sme manjkati,« je utemeljevala svoj izbor. Gregorju je prišla na misel Seliškarjeva Bratovščina Sinjega galeba, ki se prav tako dogaja na jadranskih otokih. Marjeta najraje išče zaklade v angleških graščinah in podobnih skrivnih krajih, zato je predlagala Zaklad pri samotni roži A. Philipe Pearce. No, lahko se povest dogaja tudi v naši Bistrici, če družčina išče zaklad iz Napoleonovih časov in če kot v Pozabljenem zakladu Ivana Sivca pride do hudih zapletov in seveda presenetljivega razpleta. Na spisku se je znašel še Tolkienov Hobit. Ta fantastična povest o popotovanju škratovske družčine v daljno deželo po izgubljeni zaklad, ki se ga je polastil zmaj, jih je spomnila na grške mite in Jazonovo iskanje čarobnega zlatega runa. »Kaj pa stripi?« je zanimalo Luka. »Jaz vedno znova prelistavam Gusarje Mikija Mustra. Veste, Lakotnik je na plaži našel steklenico in v njej je bil zemljevid otoka z zakladom, Zvitorepec in Trdonja pa ...«

Vrata knjižnice so se s treskom zaloputnila za zadnjim krožkarjem. Težko jih je lepo zapreti, če nosiš naročje knjig. Knjižničarka Dana je sedla in si oddahnila. Pogled ji je drsel po hrbtih knjig na policah. »Skriti zakladi čakajo na nas,« se je skrivnostno nasmehnila.

Miha Mohor